

Meniu

- Prima pagină
- Luceafărul de seară
- Editorial
- Debut
- Educație
- Invitație la lectură
- Comentarii
- Atitudinii
- Diverse
- Istoria culturii
- Interviuri
- Evenimente
- Știri de presă
- Contact

Caută pe sit

Caută

Arhiva

- februarie 2024
- ianuarie 2024
- decembrie 2023
- noiembrie 2023
- octombrie 2023
- septembrie 2023
- august 2023
- iulie 2023
- unie 2023
- mai 2023
- aprilie 2023
- martie 2023
- februarie 2023
- ianuarie 2023
- decembrie 2022
- noiembrie 2022
- octombrie 2022
- septembrie 2022
- august 2022
- iulie 2022
- unie 2022
- mai 2022
- aprilie 2022
- martie 2022
- februarie 2022
- ianuarie 2022
- decembrie 2021
- noiembrie 2021
- octombrie 2021
- septembrie 2021
- august 2021
- iulie 2021
- unie 2021
- mai 2021
- aprilie 2021
- martie 2021
- februarie 2021
- ianuarie 2021
- decembrie 2020
- noiembrie 2020
- octombrie 2020

Citește și va rămâne un fluture pe mâna ta!

Articol scris de: **Elena Papadopol** / 18 oct. 2020

Revista Luceafărul: **Anul XII, Nr.9 (141)**, Septembrie 2020

Editor: Agata, Botoșani, str. 1 Decembrie nr. 25

ISSN: **2065 – 4200** (ediția online)

ISSN: **2067 – 2144** (formatul tipărit)

Director: Ion ISTRATE

Citește și va rămâne un fluture pe mâna ta!

Primit pentru publicare: 18 Sept. 2020

Autor: Elena PAPANOPOL, Constanța

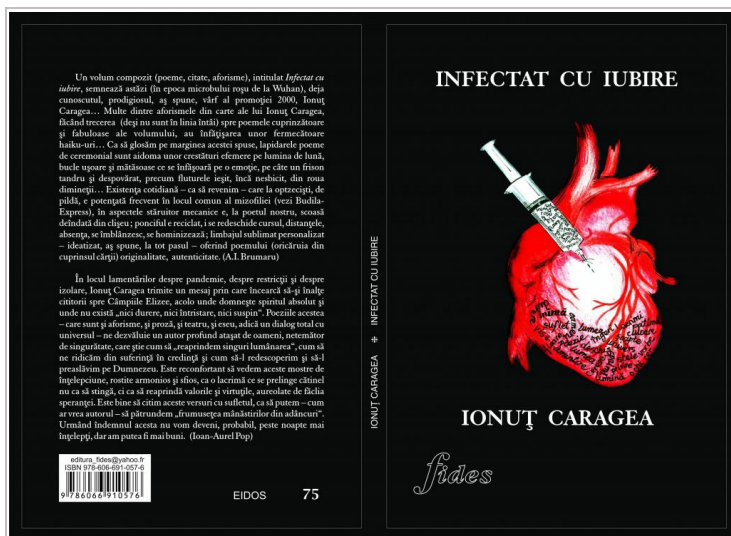
Publicat: 18 Sept. 2020

© Elena Papadopol, © Revista Luceafărul

Editor: Ion ISTRATE

Citește și va rămâne un fluture pe mâna ta!

În prima parte a volumului „Infectat cu iubire”, al poetului Ionuț Caragea, dincolo de sinele care suferă, am găsit o poezie de dragoste pentru cuvinte, pe care o va recunoaște oricine dintre cei care citesc sau scriu poezii. Deși sunt o cititoare fidelă a operei poetului, ar trebui să am capacitatea de a explica acest lucru, dar și de a găsi cuvântul care să stea în lumina începutului acestei prezentări. „*Ferice de cel ce știe să extragă aurul din inima adâncă a tăcerii...*”, răsună ecoul unui aforism. Voi lăsa, astfel, „*tăcerea din spatele cuvintelor*” să mă poarte blând, dar lucid, în universul veșniciei, morții care știe să danseze cu iubirea, până la final, când „*moartea mă va restitui celui ce sunt...*” așa cum spune poetul.

Scris chiar în perioada pandemiei de coronavirus, titlul volumului este legat de percepția, la nivelul psihicului, că lumea ar trebui să devină mai „rațională”, să observe că iubirea înseamnă viață, altfel „murim degeaba pe Pământ, în haosul morbid”, îngrijindu-ne doar de procesele fizice, chimice, biologice ale organismului, idee transpusă poetic, în versurile poeziei „Murim”: „Și-n grija noastră, aferim! Noi ne-ntrabăm ce-o să halim?”.

Intensitatea trăirii, vis-à-vis de efectele „infecțării” cu acest virus pandemic, este prezentă și în poemul care poartă chiar titlul volumului, „Infectat cu iubire”. Oferind textul opiniei publice, mai întâi în mediul virtual, așa cum procedează pentru întreaga sa creație (o spontaneitate ca un adevărat „Selfie fără mască”, de unde și titlul sub care se grupează aforismele din partea a treia a cărții), poetul Ionuț Caragea, care nu cunoaște îngrădiri în schimbul de idei și analize

interpretative în relația cu cititorii, formulează concluzia că vindecarea noastră e „să ne infectăm cu ce ne trebuie”, titlul poemului devenind „tocmai bun și ca titlu de carte”, aducând „sănătate maximă tuturor!”.

Unii poate consideră că acest poem ar fi trebuit să se aplece la începutul volumului, pentru că este poemul „temă”, este un strigăt dintr-o scrisoare de dragoste adresată lumii, una dintre multele scrisori „de dragoste” scrise liber, modern, de către destinul unui poet, urmărit de „umbră”. Însă, al treilea cuvânt din titlu, „iubire”, din punctul meu de vedere, modifică ierarhia poemelor pe această temă, așa cum se schimbă și anotimpurile vieții.

„Fața” iubirii cea curată, exprimată cu seninătate și profund, este păstrată în poemul „Iartă-mă”, dedicat fiicei sale, Ana, a cărei prezență e considerată „un vis care a prins viață și respiră, ca un vânticel de primăvară”, „o ghemuire în brațe, ca un întreg univers lângă tine”, „o confirmare a faptului că ești iubit fără nicio rețineră”, și căreia îi cere iertare, copilul neavând cunoștința „lumii bolnave” în care a fost adus. Pentru această seninătate și căldură a universului copilăriei Anei, și care nu pot fi trăite/simțite niciodată la maximum, în această lume, poetul rostește cald: „ți-am dedicat/ atât de puține poeme/ cu toate că tu merita/ toate poemele mele/ iartă-mă...!”.

septembrie 2020
august 2020
iulie 2020
iunie 2020
mai 2020
aprilie 2020
martie 2020
februarie 2020
ianuarie 2020
decembrie 2019
noiembrie 2019
octombrie 2019
septembrie 2019
august 2019
iulie 2019
iunie 2019
mai 2019
aprilie 2019
martie 2019
februarie 2019
ianuarie 2019
decembrie 2018
noiembrie 2018
octombrie 2018
septembrie 2018
august 2018
iulie 2018
iunie 2018
mai 2018
aprilie 2018
martie 2018
februarie 2018
ianuarie 2018
decembrie 2017
noiembrie 2017
octombrie 2017
septembrie 2017
august 2017
iulie 2017
iunie 2017
mai 2017
aprilie 2017
martie 2017
februarie 2017
ianuarie 2017
decembrie 2016
noiembrie 2016
octombrie 2016
septembrie 2016
august 2016
iulie 2016
iunie 2016
mai 2016
aprilie 2016
martie 2016
februarie 2016
ianuarie 2016
decembrie 2015
noiembrie 2015
octombrie 2015
septembrie 2015
august 2015
iulie 2015
iunie 2015
mai 2015
aprilie 2015
martie 2015
februarie 2015
ianuarie 2015
decembrie 2014
noiembrie 2014
octombrie 2014
septembrie 2014
august 2014
iulie 2014

Trăind în binecuvântarea iubirii, a armoniei și a echilibrului relațional, gândul tandru și recunoscător al poetului îl întâlnim în versurile aproape șoptite, dar profunde, ale poemului „Culegătorul”, dedicat jumătății sale, Nicole(ta). Cu un glas recuperator și reflexiv, al toamnei vieții, îi dăruiește acesteia o iubire caldă, „într-o nouă viață”, trăită în interiorul cuplului și, totodată, al fiecăruia, o iubire nestinsă, a cărei ardere e susținută de corpuri cerești luminoase: „luna din ochiul nopții”, „o cometă”, „o galaxie”, „soarele”. Totul devine posibil, „într-un nou paradis fără reguli”, oferind, prin această sintagmă, definiția dragostei.

Pe lângă aceste atribute ale unei vieți – copilăria și iubirea la maturitate -, înțelepciunea este considerată și ea „cheia” propriului eu, pe care o definește, în poemul „Cioc,cioc!”, în raport cu divinitatea, cu „jocul” și „înțelepciunea” lui Dumnezeu: „mi-e inima un copil/ așteptând să fie/ strigat pe nume de părintele/ care l-a abandonat/ în templul singurătății/ un copil care bate/ la nesfârșitele porți/ ale dorului:/ cioc, cioc!/ unde ești?/ ... / mărul lui Adam/ cade în palma inimii/ aicea sunt!”.

Sunt versuri cu un simț înnăscut de căutare a adevărului. Inima este „un copil” total supus părintelui său, Dumnezeu, pe care îl caută. Întâlnirea copilului cu părintele său ar trebui să deschidă o perspectivă de înțelegere a întâlnirii inimii cu Dumnezeu, transformând, astfel, metaforic, planul lăuntric. Dar se înțelege că pregătirea pentru întâlnirea cu Dumnezeu, care nu este una obișnuită, poartă condiția celei de-a treia prezențe, moartea, întâlnită de atâtea ori spiritual, de-a lungul vieții, prin ispitire și tentații senzuale, simbolizate, la rândul lor, prin sintagma „mărul lui Adam”. În versurile finale, meditația este profundă, moartea nefiind considerată doar necaz, ci și o ipostază naturală, chiar divină, care permite reînnoirea spiritului: viață – moarte – viață.

Spațiul ideatic al interpretării acestei strofe mai poate fi conturat și de cele trei vârste: copil, tânăr și bătrân. Tânărul, reprezentat prin sintagma „mărul lui Adam”, este expresie a plenitudinii existențiale. Copilul (inima) și bătrânul (Dumnezeu) sunt două chipuri, opuse antetic, reprezentând începutul și sfârșitul vieții, infinitul universului copilăriei identificându-se cu infinitul divinității.

Poetul mai transpune și această viziune meditativă a infinitului, veșniciei, într-un plan compatibil, real, – planul marii păcăleli a vieții -, în poemul „Marea farsă”. „Cu măști, fără măști/ marea noastră farsă continuă/ în timp ce moartea/ tace și face/ fără să se rușineze/ de a noastră prostie/ și uite așa îmi fac din cuvinte/ propria mea izoletă” sunt versuri care prezintă trecerea omenirii prin teroarea unei situații limită, – fuga de spaimă și răspundere a fiecăruia dintre noi -, arată o viață, în care nimeni nu cunoaște echilibrul veșniciei, în afară de Dumnezeu, de la care poetul primește harul creației prin cuvinte, acestea devenind, pe timpul pandemiei, „izoleta” lui în acest mare haos al omenirii, prin posibilitatea care i se oferă de a „trăi” frumos și veșnic, alegând poezia. Ideea este corelată cu imaginea artistică vizuală a florii, simbol al frumosului, voit construită, în versurile: „îți mulțumesc, Doamne/ pentru floarea răsărită din carne/ pe care o polemizează doar umbra.”

Dar înțelesul deplin de a se „izola” între cuvinte, e permutat în poemul „Adevăratul eu”, erijându-se în creator. Doar se asemănă cu Dumnezeu, fără deplina putere a lui, recunoscând: „nu poți să fii Dumnezeu/ atâta timp cât ești carne/ nu se poate să domesticești absolutul/ nu se poate să banalizezi/ miracolul unic”. Dar acolo, „în interiorul poemului” iubește cuvântul „într-o armonie perfectă”, în aceeași dimensiune spirituală cu a creatorului suprem.

Într-un alt poem, „Nu îmi cereți nimic”, sub gravitatea mesajului imperativ „nu îmi cereți nimic/ doar citiți/ vorbiți cu poemul/ el știe totul/ vă poate oferi fericirea”, dă chemare cititorilor la sentimentele umane din mesajele poemelor, către iubirea simțită, extinsă în jocul vieții, ca mod de împlinire a ființei umane.

Care este „grija” poetului „cea de toate zilele”? Asociată cu înțelesul „pâinii cea de toate zilele”, din cunoscuta rugăciune, trebuie să sporească profunzimea mesajului poetic: „să reinvie orice tăcere/ să crape de dragoste pietrele/ înflorind printre stele/ să lingă cerul sarea din palme”.

Toate aceste metafore sunt dezvoltate în toată plinătatea simțurilor, într-o revelație filosofică și ludică a iubirii, care unește planul celest cu cel terestru, poem devenind tot ceea ce ne înconjoară, acest spațiu plin de evenimente, cu „felii de viață” așezate una lângă cealaltă, descoperite și prădate de poet, în „Pocăința hoțului”. Inspirația și energia poetului sunt descărcate din mediul înconjurător (cărți, copaci, inimi, sânge, cer), iar rolurile se inversează, el devenind în acest poem „umbra”, – chiar dacă în majoritatea creațiilor, conceptul de „umbră” este asociat cu „poezia”. Din perspectiva aceasta, a umbrei, își definește chemarea sufletului sub semnul misterului, considerându-se „instrumentul unor conspirații neverosimile”. Din aceste motive, e disponibil doar pentru sinele lui, să-l protejeze, devenind „masca pe fața iubirii”. Poetul e „prădătorul” sau „hoțul”, cum se confesează: „da, am furat cuvinte din cărți/ din copaci, din inimi/ din sânge ca un vampir/ din cer ca un nou Prometeu”, care se alimentează cu această energie din exterior, pentru sine, ca spirit, fiind astfel pregătit să ofere viață prin creație, vindecare, „de la o carte la alta”. Dar ideea este expusă și tratată cu calm și ușoară ironie în finalul versurilor, pe un principiu care a banalizat totul, că emoțiile oferite cititorilor, spre explorare, sunt cunoscute de mult timp („toate sunt vechi/ și mie sunt toate”), finalul aflându-se, astfel, aproape de cel al unei povești. Între începutul poemului, în care face cunoscut principiul discursului liric („poemul acesta/ nu-mi aparține/ eu îi aparțin întru totul”), bazat, la nivelul psihicului, pe conceptul Uroborus, și final, poetul se dovedește a fi un maestru al comunicării, cititorii simțind un ritm intens și activ al expunerii stării lăuntrice.

Se înțelege că poetului îi este necesară această practică, de a se inspira din mediul exterior, chiar și „din cer”, tocmai de aceea, împovărat de condiția lui de prădător, își exprimă regretul, de a se inspira pentru „a vinde” harul divin, spunând simplu, primordialității: „da, am greșit/ lartă-mă!”.

Cu o atentă analiză psihologică, obține înțelesuri depline ale capacității sufletului de a da. Poemul „Trădarea umbrei” definește sufletul ca un refugiu, menit să metamorfozeze, în revelație și vindecare, cuvinte care să ofere lumii exterioare lumina experiențelor sale. În condițiile unei diete lipsite de bunurile pentru el, oferită de cei cărora le-a fost înfățișat, redusă la „firimiturile căzute în inimă”, pentru că „oamenii sunt sătui/ de ceilalți/ nepăsându-le/ decât de propria mască”, sufletul poate fi pus în pericol, „ispitit” să accepte o hrană „otrăvită”, nepotrivită pentru el, și să-și „trădeze umbra” / judecata „pentru treizeci de cuvinte obscene”. Comparația „așa cum Iisus a-nmulțit pâinile și peștii” și posibilitatea trădării, din final, în ceva care se cuantifică, stabilesc valoarea exemplului religios, din nou, ca dimensiune spirituală, în tot ce trăiește.

Am încercat să explic situația dificilă în care m-am aflat, căutând „cuvântul” în formă, cu care să debuteze această prezentare, sau să desprind din acest cerc ocrotitor, Uroborus, unul dintre poemele pe care poetul le-a îngemănat, încât să las să cadă asupra lui toată greutatea cuvântului de început. Partea întâi a volumului, consider că este un poem – sferă, în care ideea poetică trece nefragmentată, dintr-un poem într-altul, într-un

ianie 2014
mai 2014
aprilie 2014
martie 2014
februarie 2014
ianuarie 2014
decembrie 2013
noiembrie 2013
octombrie 2013
septembrie 2013
august 2013
iulie 2013
iunie 2013
mai 2013
aprilie 2013
martie 2013
februarie 2013
ianuarie 2013
decembrie 2012
noiembrie 2012
octombrie 2012
septembrie 2012
august 2012
iulie 2012
iunie 2012
mai 2012
aprilie 2012
martie 2012
februarie 2012
ianuarie 2012
decembrie 2011
noiembrie 2011
octombrie 2011
septembrie 2011
august 2011
iulie 2011
iunie 2011
mai 2011
aprilie 2011
martie 2011
februarie 2011
ianuarie 2011
decembrie 2010
noiembrie 2010
octombrie 2010
septembrie 2010
august 2010
iulie 2010
iunie 2010
mai 2010
aprilie 2010
martie 2010
februarie 2010
ianuarie 2010
decembrie 2009
noiembrie 2009
octombrie 2009
septembrie 2009
august 2009
iulie 2009
iunie 2009
mai 2009
aprilie 2009
martie 2009
februarie 2009
ianuarie 2009

Colecția revistei

Anul 1
Anul 2
Anul 3
Anul 4
Anul 5
Anul 6

cerc al temelor și motivelor veșniciei, iubirii, timpului infinit, simbolului antic al șarpelui Uroboros, prezent în poemul cu același titlu care, la prima lectură, edifică expresia: „a merge de-a-ndoaselea”. Abordată, în poem, ca procedeu artistic (procedeu întâlnit parțial și la Blandiana în poemul „Ar trebui”), oferă o perspectivă asupra întoarcerii sinelui, din prezent la momentul inițial, prezentată fragmentat, pe aspectele importante ale vieții, dar inversate. Astfel, întregul univers interior al poetului se reduce la „un punct sub pix”, revărsându-se în cel al poeziei lui, ca un destin cosmic, divin, într-un mers de viață, perceput de poet în formă de cerc, un ciclu nesfârșit al universului poetului și poeziei. Acel „punct sub pix”, va deveni poezie care, la rândul ei, va căuta începutul, va fi inițiativa versus înțeleptul Moise (omul lui Dumnezeu), totul petrecându-se într-o stare armonioasă, profundă, simbolizată prin „Uroboros”, șarpe luminos. Întregul poem este și o metaforă a nașterii și a morții, în dimensiunea timpului.

Un suflet care caută viața în acest univers, de la flori la stele, a cărui sete de a trăi profund nu poate fi stinsă decât cu lacrima suferinței interioare, – adăpost de înțelepciune și căldură pentru poezie -, se cufundă în „abisul” reveriei, care să-l poarte în trecut, pentru a intra în comuniune cu sinele. Este un lucru dureros, care exersează vederea interioară („în fața oglinzii”), cu voință și forță („forceps! vreau să-mi cunosc alcătuirea!”), pe calea suferinței, alinată de lacrimi („anestezic! și umbra îmi dă lacrimile să mi le beau”).

Versurile: „poemul acesta/ e bisturiul/ cu care mă operez/ în fața oglinzii” am considerat că îmi dau esența gândirii perfecționiste a poetului, care simte că plătește un preț, acela de a pierde legătura cu sinele copil, cu puritatea interioară: „să-mi țin propriul eu în brațe gângurind nemurirea/ iar umbra/ să-și facă singură/ autopsia”.

În versurile: „pielea nu e piele/ carnea nu e carne/ sângele nu e sânge/ sunt ceva ce știu/ dar nu-mi amintesc”, pierdem legătura cu operația clasică, pentru că nu e nimic din ce ar trebui să fie în timpul unei intervenții chirurgicale, totul rămânând la nivelul psihicului, care e dedicat să înlăture „pielea și carnea sufletului”, pentru a elibera „nemurirea”.

Chiar dacă este dureros, poetul Ionuț Caragea atinge măiestria în viața creativă, cu responsabilitatea protejării sinelui, privit și ca un râu de fluturi: „Iubirea este râul de fluturi, din care beau toți oamenii însetați de zbor”. Metafora revelatoare a zborului unui fluture, care liniștește sufletul, vindecându-l și întorcându-l Universului, e prezentă în poemul pe care l-am îndrăgit cel mai mult, „Fluturi pe mâna ta” („atinge-i aripile/ și vei simți cum inima/ îți zboară din piept/ îndrăgostită de cer/ fii o grădină plină cu flori/ polenizate de sărutul cuvintelor.”)

Poetul își țese, cu suflet și aripi, visul veșniciei poeziei, care-l va duce pe ultima parte a drumului, către creatorul suprem. În poemul „Fratele Olandezului zburător”, călătorește precum un pirat pe o corabie blestemată, al cărei catarg e versul, pe care poposește doar moartea și nu iubirea, ca orice om predestinat să aibă sfârșit, cu diferența că el va fi legat de vers și dincolo de moarte.

În poemul „Mângâierea pietrei”, sinele creator devine un sculptor în piatră, pentru a crea artă nemuritoare, un Dumnezeu care sculptează sufletele, cu „dalta inimii” lui, un lucru atât de hrănitor, vindecător pentru un suflet aflat în suferință, care „plânge”, încât această „mângâiere” a inimii lui, poezia – simbolizată prin dalta cu care atinge și modelează, e recompensată cu un „sărut” al „ecoului copilăriei”, de-a căruia seninătate, potență, chiar „și moartea se teme”. Este un poem în care se simte puternic animusul pozitiv, divin.

În contrast cu această față pozitivă a eului, cunoaștem și viziunea lirică a neputinței, a unei „iremediabile boli”, a „deplinei singurătăți”, a „uitării”, aduse în prim-planul conștiinței cititorului, prin dedublare, sporind nota de mister și profunzime a semnificației „deplinei singurătăți”, cititorul având posibilitatea, în poemul „Între mine și tine” să atribuie această singurătate, eului muritor, care va cunoaște sfârșitul. Toată această descoperire este realizată metaforic, în versurile: „între mine și tine/ se dezleagă o mască/ lăsând loc unei iremediabile boli”, metaforă legată de realitatea pandemiei, care sporește riscul iremediabil al infectării, prin renunțarea la protecția măștii. Aceeași temă a morții este întâlnită și în poemul „Fulger încătușat”, în care visul spune „la revedere”, în fața morții, „un pirat”. La finalul lecturii primei părți a volumului, aflându-te, din nou, în lumea realității pandemiei, cu siguranță vei ține și cu dinții de fericire și iubire, sperând, așa cum a gândit și poetul Ionuț Caragea, că vindecarea omeniilor e infectarea cu iubire.

Speranța acestei vindecări se întrevede și în partea a doua a volumului, în care poetul ne propune renașterea, motivul acesteia fiind transformarea spirituală, pe care omeniirea o suportă, cu dificultate, când pasiunea s-a stins, după ce a trecut printr-o etapă de vârf a unei „infectări cu iubire”, dorindu-se reaprinderea ei, imagine reflectată vizual, în metafora titlului, „Cenușă vie”. Oportunitățile se ivesc, iar apropierea de poezie este remediu ideal, perceput vizual prin alăturarea epitetelor personificatoare și metaforelor, până la exprimarea, în plan poetic, a intensității mișcării și, respectiv, a transformării vieții, în plan real („arhivă de zboruri”). Spațiul liric, al poemului cu același titlu, explică ce înseamnă să rezisti, în același timp, unui sfârșit și să accepți ideea unui alt început, în aceeași iubire existentă în sinele lăuntric. Această dualitate, între sfârșit și început, îl urmărește pe poet, până în conștiința lui: „cenușă vie/ îngândurată/ arhivă de zboruri și incendieri”, fiind convins că, prin renaștere, se poate trece peste moarte („aștept să renasc”). Poetul admite împlinirea firii și expune dorința interioară, de realizare a acesteia, printr-o metaforă dinamică, de atingere, prin „mângâiere”, a soarelui, – abundentă de lumină și căldură -, reprezentând, la nivelul textului, forma cea mai înaltă și pură a iubirii. Imaginea prezintă, astfel, oportunitatea de a fi contrariul celeilalte părți a sinelui, care nu luptă pentru îndeplinirea conștientă a unui vis: „aștept să renasc/ să mângâi soarele/ cu o aripă/ cu cealaltă să-ngrop/ partea din mine/ nemângâiată/ de vise”. Verbul „aștept”, care presupune răbdare, într-o etapă de acalmie, pregătește percepția verbelor la modul conjunctiv: „să renasc”, „să mângâi”, „să răsără”, „să scrie”, ca aspecte ale stării de spirit, în lupta cu eul interior, de a-l transforma în „umbra lucidă”, care „să scrie poemul/ fără de sfârșit”, versuri cu care se încheie acest text, oferind conexiune cu „Poemul fără de sfârșit”, din volumul „Absența a ceea ce suntem”.

Modernitatea poemelor lui Ionuț Caragea deschide perspectiva stabilirii de către cititor, a măsurii vindecării prin iubire, punând, probabil, în balanță poemele: „Fericirea vășind fericirea” și „Poezie, al doilea val” ale căror mesaje, în conflictul iubire – moarte, sunt la opțiunea cititorului: „fericirea mea e o pagină albă/ ce visează să te întrupezi/ în cuvinte” sau „al doilea val/ e pământul strigând/ la pământ”. Ceea ce înseamnă, creație prin iubire sau moarte, pe drumul transcendent al desăvârșirii, și întoarcere la punct, la singularitatea de la care a pornit totul. Cum de altfel, spunea poetul în volumul său de debut, într-un poem reprezentativ : „La început a fost punctul”.

Elena Papadopol
Constanța, 23 mai 2020